

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT

Comisia pentru administrație publică

Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări

Comisia pentru constituționalitate

Nr. XXX/80/2018/2019

Nr. XIX/135/2018/2019

Nr. LXVIII/673/2018/2019

RAPORT COMUN

la Legea pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală

În conformitate cu prevederile art.150 alin.(1) și (2) din Regulamentul Senatului, republicat, Comisia pentru administrație publică, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru constituționalitate, prin adresa nr.**L302/2018** din 1 aprilie 2019, au fost sesizate de către Biroul permanent al Senatului, în vederea dezbaterii și elaborării raportului comun ***asupra Legii pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.146 din 13 martie 2019.***

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.370/2004 pentru alegerea Președintelui României cu modificările și completările ulterioare, precum și modificarea și completarea Legii nr.33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată, cu modificările ulterioare.

Inițiatorii, prin propunerea legislativă, au urmărit consolidarea cadrului normativ existent și asigurarea formei juridice pentru buna organizare și desfășurare a proceselor electorale în mod identic și cu asigurarea unei transparențe mai ridicate a proceselor electorale.

În ședințele din 16 aprilie și 29 mai 2019, Comisia pentru administrație publică, Comisia juridică, de numiri disciplină, imunități și validări și Comisia pentru constituționalitate, analizând Decizia Curții Constituționale nr.146/2019 și prevederile legii trimise la promulgare, **au hotărât, cu majoritate de voturi, să adopte raport comun de admitere a legii cu amendamentele** cuprinse în Anexa care face parte integrantă din prezentul raport.

Prin obiecția de neconstituționalitate formulată, Președintele României critică introducerea, la art. 5 din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, a unui alineat nou, alin. (11), prin care se instituie interdicția organizării odată cu alegerile pentru Parlamentul European a altor tipuri de

alegeri sau a referendumurilor la nivel național sau local. În acest sens, precizează că autoritatea legiuitoare este liberă să opteze pentru orice soluție legislativă în materie referendară, însă fără a interfera cu competențele celorlalte autorități publice în acest domeniu și fără a le modifica statutul constituțional ori atribuțiile prevăzute în Constituția României.

În ceea ce privește referendumul cu privire la probleme de interes național, arată că art. 90 din legea fundamentală stabilește competența exclusivă a Președintelui României în materia referendumului cu privire la astfel de probleme, doar acesta având dreptul de a stabili, prin decret, problema ce constituie obiectul referendumului și data desfășurării acestuia, potrivit Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului. Sub acest aspect, susține că intenția autorității legiuitoare de a interzice organizarea de referendumuri la aceeași dată cu data desfășurării alegerilor pentru Parlamentul European a fost exprimată de-a lungul timpului prin mai multe inițiative legislative de modificare a Legii nr. 3/2000, de fiecare dată Curtea Constituțională invalidând această soluție legislativă.

De asemenea, autorul sesizării critică art. 49 alin. (1) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, astfel cum a fost modificat, în sensul că include și numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale speciale, care s-au prezentat la urne, în numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale, care s-au prezentat la urne, acesta urmând să fie consemnat în procesul-verbal încheiat de președintele biroului electoral al secției de votare după deschiderea urnelor și numărarea voturilor. În motivarea acestei critici, precizează că listele electorale speciale sunt reglementate în Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European și au în vedere alegătorii neresortisanți care vor să își exercite dreptul de vot pentru alegerea membrilor din România în Parlamentul European. Ca atare, în lipsa vreunei circumstanțieri sau a unei definiții legale a noțiunii de liste electorale speciale în conținutul Legii nr. 370/2004, ar însemna ca în calculul numărului de voturi necesar pentru a declara candidatul ales ca Președinte al României să intre și cetățenii altor state membre ale Uniunii Europene. În aceste condiții, neclaritatea dispoziției este una contrară art. 1 alin. (5) din Constituție în dimensiunea sa referitoare la calitatea legii, așa cum aceasta a fost dezvoltată în jurisprudența Curții Constituționale.

Membrii celor trei comisii examinând legea trimisă la promulgare în raport cu considerentele expuse în Decizia nr. 146 din 13 martie 2019, au reținut următoarele:

Curtea Constituțională a admis în parte obiecția de neconstituționalitate și a constatat că prevederile art. I pct. 45 [cu referire la art. 49 alin. (1) din Legea nr. 370/2004 privind alegerea Președintelui României] și art. I pct. 50 [cu referire la art. 50 alin. (14) lit. a) și b) din Legea nr. 370/2004], precum și art. II pct. 4 [cu referire la art. 5 alin. (11) din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European] și art. II pct. 50 [cu referire la art. 50 alin. (5) lit. a) și b) din Legea nr. 33/2007] din Legea pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală sunt neconstituționale.

În raport cu criticile formulate, Curtea a observat că, potrivit textului art. 49 alin. (1) din Legea nr. 370/2004 astfel cum a fost modificat, la calculul numărului total al alegătorilor înscriși în listele electorale, pe care președinții birourilor electorale ale secțiilor de votare organizate pentru alegerea Președintelui României au obligația să îl consemneze în procesul-verbal pe care îl încheie după deschiderea urnelor și numărarea voturilor, vor fi avuți în vedere și alegătorii înscriși în listele electorale speciale, care s-au prezentat la urne.

Sub acest aspect, Curtea a reținut că listele electorale speciale sunt reglementate exclusiv cu privire la alegerile pentru Parlamentul European.

O altă critică vizează dispozițiile care introduc formula care, după primirea proceselor-verbale privind consemnarea rezultatului votării de la toate birourile electorale

ale secțiilor de votare, birourile electorale județene, birourile electorale ale sectoarelor municipiului București și biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate, este utilizată pentru a se stabili indicatorul referitor la numărul buletinelor de vot primite, cuprins în procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării validate.

Potrivit textelor criticate, numărul buletinelor de vot primite trebuie să fie mai mare sau egal cu suma dintre numărul buletinelor de vot primite [lit. b)], numărul voturilor valabil exprimate [(lit. d)] și numărul voturilor nule [(lit. e)]: "pct. b > / = pct. b + pct. d + pct. e."

Analizând formula propusă, se poate constata cu ușurință că este eronată, fiind de domeniul evidenței faptul că metoda de verificare ce se intenționează a fi utilizată este viciată sub aspect logic, întrucât este imposibil ca într-un enunț matematic unul dintre termeni să fie mai mare sau egal cu propria sa valoare, la care se adăunează încă alte două valori, care, în cvasiunanimitatea cazurilor sunt mai mari decât zero. Id est, suma unor valori este, în mod automat și invariabil, mai mare decât unul dintre termenii acesteia.

Autorul sesizării critică și prevederile art. I pct. 50 din legea dedusă controlului, cu referire la art. 50 alin. (14) lit. a) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, și art. II pct. 50 - cu referire la art. 50 alin. (5) lit. a) din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, întrucât din formula de calcul al numărului total al alegătorilor înscriși în listele electorale, care s-au prezentat la urne, este omisă componenta ce privește alegătorii înscriși în extrasele din listele electorale, care au votat prin intermediul urnei speciale (a4), aspect ce intră în contradicție cu subcomponentele enumerate la lit. a) a alin. (14) și cu dispozițiile referitoare la faptul că, în condițiile legii, unii cetățeni pot vota prin intermediul urnei speciale.

Potrivit textelor menționate, numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale, care s-au prezentat la urne, se stabilește prin însumarea următoarelor componente: numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale permanente, care s-au prezentat la urne (a1), numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale speciale, care s-au prezentat la urne (a2), și numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale suplimentare, care s-au prezentat la urne (a3). Observația autorului obiecției este justă, în sensul că a fost omis din această sumă numărul total al alegătorilor înscriși în extrasele din listele electorale, care au votat prin intermediul urnei speciale (a4), deși, în mod obiectiv, aceștia reprezintă cetățeni care și-au exercitat dreptul de vot și, ca atare, trebuie avuți în vedere la determinarea numărului total al alegătorilor care s-au prezentat la urne. Lipsa acestora conduce la alterarea rezultatului și, în consecință, la nesocotirea corectitudinii procesului electoral, deci a caracterului de stat de drept înscris în art. 1 alin. (3) din Constituție.

Cu privire la introducerea, la art. 5 din Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, a unui nou alineat, alin. (11), potrivit căruia "(...) în ziua de referință nu se pot organiza alte tipuri de alegeri și nici referendumuri la nivel național sau local", se susține, în esență, că sunt nesocotite dispozițiile constituționale referitoare la popor ca unic titular al suveranității naționale și la referendum ca mijloc de exercitare a suveranității, precum și cele care consacră rolul și atribuțiile Parlamentului și Președintelui României în legătură cu referendumul.

Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, în jurisprudența sa, cu privire la o soluție legislativă similară, statuând că o asemenea interdicție este neconstituțională.

La dezbateri a participat, în conformitate cu prevederile art.63 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, domnul Constantin-Florin Mitulețu-Buică, președintele Autorității Electorale Permanente, care a formulat și susținut amendamente, potrivit considerentelor reținute de Curtea Constituțională în decizia menționată, însușite și adoptate de membrii celor trei comisii.

În conformitate cu prevederile alin.(4) al art.147 din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României.

În consecință, Comisia pentru administrație publică, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru constituționalitate **supun spre dezbateră și adoptare**, plenului Senatului, **raportul comun de admitere, cu amendamente, a legii.**

În raport cu obiectul de reglementare, potrivit art.73 alin.(3) lit.a) din Constituția României, republicată, legea face parte din categoria **legilor organice** și urmează a fi supusă votului plenului Senatului, în conformitate cu dispozițiile art.76 alin.(1) din Constituție.

Potrivit art.75 alin.(1) din Constituție și art.92 alin.(7) pct.2 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, legea urmează a fi dezbătută de **Senat** în calitate de **primă Cameră sesizată**.

Președinte,
Sen. Florin Cărciumaru

Președinte,
Sen. Robert-Marius Cazanciuc

Președinte,
Sen. George Edward Dircă

Secretar,
Sen. Eugen Dojariu

Secretar,
Sen. Adrian-Nicolae Diaconu

Secretar,
Sen. Ionuț Sibinescu

AMENDAMENTE la
Legea pentru modificarea și completarea unor acte normative în materie electorală
(înregistrată la Senat sub nr.L302/2018)

Nr. Crt.	Legea trimisă la promulgare	Amendamente adoptate ca urmare a reexaminării (Decizia CC nr.146/2019)	Observații
1.	Art.I.- Legea nr.370/2004 privind alegerea președintelui României	-	
2.	45. La articolul 49, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: „Art.49. - (1) După deschiderea urnelor și numărarea voturilor, președintele biroului electoral al secției de votare va încheia un proces-verbal, în 3 exemplare, care cuprinde: a) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale, care s-au prezentat la urne (pct. a = pct. a1 + pct. a2 + pct. a3), din care: a1) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale permanente, care s-au prezentat la urne; a2) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale speciale, care s-au prezentat la urne; a3) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale suplimentare, care s-au prezentat la urne; a4) numărul total al alegătorilor înscriși în extrasele	45. La articolul 49, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: „Art.49. - (1) După deschiderea urnelor și numărarea voturilor, președintele biroului electoral al secției de votare va încheia un proces-verbal, în 3 exemplare, care cuprinde: a) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale, care s-au prezentat la urne (pct. a = pct. a1 + pct. a2 + pct. a3), din care: a1) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale permanente, care s-au prezentat la urne; a2) a alin.(1) al art.49 se elimină. a3) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale suplimentare, care s-au prezentat la urne; a4) numărul total al alegătorilor înscriși în extrasele	Amendament adoptat de comisia, cu majoritate de voturi. a3) devine a 2), cu același cuprins. a4) devine a 3), cu același

Nr. Crt.	Legea trimisă la promulgare	Amendamente adoptate ca urmare a reexaminării (Decizia CC nr.146/2019)	Observații
	din listele electorale, care au votat prin intermediul urnei speciale; b) numărul buletinelor de vot primite (pct.b $\geq$ pct.b + pct.d + pct. e); c) numărul buletinelor de vot neîntrebunțate și anulate; d) numărul voturilor valabil exprimate (pct d $\leq$ pct. a - pct. e; pct. d = suma voturilor valabil exprimate la pct. f); e) numărul voturilor nule; f) numărul voturilor valabil exprimate obținute de fiecare candidat; g) expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor formulate, precum și a contestațiilor înaintate biroului electoral județean, al sectorului municipiului București sau biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate; h) numărul ștampilelor cu mențiunea «VOTAT» la începerea votării; se menționează dispariția uneia sau mai multor ștampile, dacă este cazul, precum și starea sigiliilor de pe urne la încheierea votării; i) alte mențiuni."	din listele electorale, care au votat prin intermediul urnei speciale; b) numărul buletinelor de vot primite (pct.b $\geq$ pct.c + pct.d + pct. e); c) numărul buletinelor de vot neîntrebunțate și anulate; d) numărul voturilor valabil exprimate (pct d $\leq$ pct. a - pct. e; pct. d = suma voturilor valabil exprimate la pct. f); g) numărul voturilor nule; h) numărul voturilor valabil exprimate obținute de fiecare candidat; g) expunerea, pe scurt, a întâmpinărilor formulate, precum și a contestațiilor înaintate biroului electoral județean, al sectorului municipiului București sau biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate; h) numărul ștampilelor cu mențiunea «VOTAT» la începerea votării; se menționează dispariția uneia sau mai multor ștampile, dacă este cazul, precum și starea sigiliilor de pe urne la încheierea votării; i) alte mențiuni."	cuprins. Amendament adoptat de comisii, cu majoritate de voturi.
3.	50. La articolul 50, după alineatul (1) se introduc patru noi alineate, alineatele (1¹) - (1⁴), cu următorul cuprins: Art.50.- (1⁴) După primirea proceselor-verbale	50. La articolul 50, după alineatul (1) se introduc patru noi alineate, alineatele (1¹) - (1⁴), cu următorul cuprins: Art.50.- (1⁴) După primirea proceselor-verbale	

Nr. Crt.	Legea trimisă la promulgare	Amendamente adoptate ca urmare a reexaminării (Decizia CC nr.146/2019)	Observații
	privind consemnarea rezultatului votării de la toate birourile electorale ale secțiilor de votare, conform art. 49 alin. (6) și (7) și după efectuarea operațiunilor prevăzute la alin.(1), birourile electorale județene, birourile electorale ale sectoarelor municipiului București și biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate încheie câte un proces-verbal centralizator al indicatorilor cuprinși în procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării validate conform alin. (1) lit. f), după cum urmează: a) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale, care s-au prezentat la urne (pct. a = pct. a1 + pct. a2 + pct. a3), din care: a1) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale permanente, care s-au prezentat la urne; a2) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale speciale, care s-au prezentat la urne; a3) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale suplimentare, care s-au prezentat la urne; a4) numărul total al alegătorilor înscriși în extrasele din listele electorale, care au votat prin intermediul urnei speciale; b) numărul buletinelor de vot primite (pct. b $\geq$ pct. b + pct. d + pct. e); c) numărul buletinelor de vot neîntrebuințate și anulate; d) numărul voturilor valabil exprimate (pct. d $\leq$ pct. a - pct. e; pct. d = suma voturilor valabil	privind consemnarea rezultatului votării de la toate birourile electorale ale secțiilor de votare, conform art. 49 alin. (6) și (7) și după efectuarea operațiunilor prevăzute la alin.(1), birourile electorale județene, birourile electorale ale sectoarelor municipiului București și biroul electoral pentru secțiile de votare din străinătate încheie câte un proces-verbal centralizator al indicatorilor cuprinși în procesele-verbale privind consemnarea rezultatelor votării validate conform alin. (1) lit. f), după cum urmează: a) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale, care s-au prezentat la urne (pct. a = pct. a1 + pct. a2 + pct. a3), din care: a1) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale permanente, care s-au prezentat la urne; a2) a alin.(1⁴) al art.50 se elimină. a3) numărul total al alegătorilor înscriși în listele electorale suplimentare, care s-au prezentat la urne; a4) numărul total al alegătorilor înscriși în extrasele din listele electorale, care au votat prin intermediul urnei speciale; b) numărul buletinelor de vot primite (pct. b $\geq$	Amendament adoptat de comisii, cu majoritate de voturi. a3) devine a 2), cu același cuprins. a4) devine a 3), cu același cuprins. Amendament adoptat de

Nr. Crt.	Legea trimisă la promulgare	Amendamente adoptate ca urmare a reexaminării (Decizia CC nr.146/2019)	Observații
	exprimate la pct. f); e) numărul voturilor nule; f) numărul voturilor valabil exprimate obținute de fiecare candidat; g) modul de soluționare a întâmpinărilor și contestațiilor privind desfășurarea votării, consemnarea și centralizarea rezultatelor votării.	pct. c + pct. d + pct. e);	comisii, cu majoritate de voturi.
4.	Art. II. - Legea nr. 33/2007 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul European, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 627 din 31 august 2012, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:		
5.	Art.II.- 4. La articolul 5, după alineatul (10) se introduce un nou alineat, alineatul (11), cu următorul cuprins: „(11) Pentru a asigura respectarea prevederilor prezentului articol în ziua de referință nu se pot organiza alte tipuri de alegeri și nici referendumuri la nivel național sau local.”	„(11) Pentru a asigura respectarea prevederilor prezentului articol în ziua de referință nu se pot organiza alte tipuri de alegeri la nivel național sau local.”	Amendament adoptat de comisii, cu majoritate de voturi.
6.	50. Articolul 50 se modifică și va avea următorul cuprins: (5) După primirea proceselor-verbale privind consemnarea rezultatului votării de la toate birourile electorale ale secțiilor de votare, conform	(5) După primirea proceselor-verbale privind consemnarea rezultatului votării de la toate birourile electorale ale secțiilor de votare, conform	

Nr. Crt.	Legea trimisă la promulgare	Amendamente adoptate ca urmare a reexaminării (Decizia CC nr.146/2019)	Observații
	fiecare listă de candidați sau de fiecare candidat independent; g) modul de soluționare a contestațiilor și întâmpinărilor primite.	fiecare listă de candidați sau de fiecare candidat independent; g) modul de soluționare a contestațiilor și întâmpinărilor primite.	